

ORIENTERING

om franske forhold

Oktober 2010

ORIENTERING om franske forhold har et års jubilæum

ORIENTERING om franske forhold har nu eksisteret i et år, idet jeg i oktober 2009 omdannede et tidligere privat nyhedsbrev til det nuværende. Det skyldtes, at jeg blev klar over, at der blandt danskere i Frankrig var et stort behov for at få kvalificeret orientering i et tilgængeligt sprog om franske forhold med speciel vægt på spørgsmål, som man støder på, når man som dansker har bosat sig i Frankrig, samtidig med at jeg blev opmærksom på, at der ikke rigtig var andre i Frankrig, som dækkede dette behov ved udsendelse af løbende information. Nyhedsbrevet er blevet en meget stor succes, og jeg er nu nået op på at sende nyhedsbrevet ud per e-mail til 650 familier, hvoraf langt de fleste har deres bopæl i Frankrig, men jeg har også abonnenter i Schweiz, i Spanien, i Andorra, i Luxembourg og i Danmark. Og antallet af abonnenter er i fortsat vækst. Det er i det forløbne år blevet til 12 numre og 5 ekstranumre af nyhedsbrevet.

Gennem nyhedsbrevet har jeg etableret kontakt til størstedelen af de danske foreninger, som findes i Frankrig, en enkelt har valgt selv at udsende nyhedsbrevet til sine medlemmer, medens andre foreninger har orienteret deres medlemmer om, at man kan abonnere på nyhedsbrevet ved at henvende sig til mig og opgive sit navn og sin e-mail adresse. Nyhedsbrevet dækker derfor efterhånden størstedelen af Frankrig. Udsendelsen af nyhedsbrevet har resulteret i, at jeg har modtaget et overordentligt stort antal henvendelser fra mine læsere med kommentarer, med råd og med personlige forespørgsler af forskellig art, og dem forsøger jeg alle at besvare så godt som jeg kan.

Derudover har jeg i det forløbne år fået etableret kontakt til et antal advokater, revisorer, emigrationsrådgivere, bankrådgivere m. v. både i Danmark og i Frankrig, som alle er førende på deres felt, når det gælder rådgivning af danskere, som bor i Frankrig, eller som påtænker at flytte til Frankrig, og dem kan jeg rådføre mig med, således at det samarbejde, som jeg har med disse personer, er mine læsers garanti for rigtigheden af oplysningerne i mit nyhedsbrev.

Jeg er endelig i løbende kontakt med embedsmænd i Finansministeriet i Paris, i Skatteministeriet i København, i EU-kommissionen i Bruxelles og med det danske skattevæsens juridiske afdeling, herunder f. eks. med chefforhandlerne, som står for forhandlingerne – eller mangel på samme – om en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig, samt med politikere, og jeg skaffer mig ved disse kontakter værdifuld viden, som benyttes som grundlag for artiklerne i mit nyhedsbrev.

Man vil have bemærket sig, at jeg i temmelig høj grad retter henvendelse til de danske og til de franske myndigheder om spørgsmål, som vedrører danskere med bopæl i Frankrig. Det gør jeg for det første af interesse for de af mig rejste spørgsmål, men også fordi jeg føler, at synspunkter og problemer, der optager danskere med bopæl i Frankrig, fortjener at blive hørt hos myndighederne. Eksistensen af mit nyhedsbrev er efterhånden blevet kendt specielt hos de danske myndigheder, og jeg kan mærke, at man opfatter, at jeg i kraft af det efterhånden ganske store antal abonnenter har god føling med, hvad der rør sig blandt danskere i Frankrig og derfor kan udtale mig med styrke om danskeres problemer i Frankrig. Der er ikke nogen anden dansk forening eller sammenslutning i Frankrig, som tilnærmelsesvist kan nå op på det antal læsere, som jeg har, og som samtidig besidder den fornødne indsigt til at kunne formulere sig om problemer, som danskere i Frankrig udsættes for, og derfor opfatter jeg det således, at jeg varetager en værdifuld funktion ved at gøre de danske synspunkter i Frankrig gældende overfor myndighederne såvel i Danmark som i Frankrig.

Nyhedsbrevet offentliggøres på Danskere i Toulouses hjemmeside "<http://danskereitoulouse.worldpress.com>", ligesom dele af nyhedsbrevet kan læses på Les Danois hjemmeside "www.lesdanois.dk" og på Union Danoises hjemmeside "www.union-danoise.com".

Artikler om arve- og gavedispositioner i Frankrig

I september-nummeret af ORIENTERING kom jeg med en fremstilling af, hvordan man skal bære sig ad, hvis man vil købe fast ejendom i Frankrig. I den forbindelse gjorde jeg opmærksom på, at det ikke er helt uvæsentligt, hvem der kommer til at stå som ejer af ejendommen i Frankrig. Frankrig er et konservativt land, og der kan være tendens til at lade ægtemanden stå som ejer alene, og dette er ikke særligt hensigtsmæssigt, når man tager fransk arveret i betragtning. I Frankrig har man ikke uskiftet bo, og desuden begunstiger franske arveregler børnene og i meget ringe omfang den efterlevende ægtefælle. Ydermere er ægtemanden sædvanligvis ældst i ægteskabet, og gennemsnitligt lever kvinder længere end mænd, og alt dette kan være med til at skabe store vanskeligheder for den efterlevende ægtefælle, hvis man ikke på forhånd har taget denne situation i betragtning. Overlever hustruen i denne situation manden, vil hun i denne situation opleve, at hun selv kun arver en brøkdel af den ejendom, som hun bor i, og at børnene, herunder afdøde særbørn, ejer det meste af ejendommen, og dette kan give problemer selv i de bedste familier. Er man i denne situation, bør man nok søge professionel assistance til at løse dette problem. Til dette nummer af ORIENTERING om franske forhold har jeg anmodet advokat Bertil Jacobi og Ann-Sofie Kold Christensen om at skrive en artikel om dette emne. De beskæftiger sig udelukkende med rådgivning om fransk-danske forhold, herunder især køb af fast ejendom i Frankrig og fransk-danske arveregler. Artiklen er vedhæftet som bilag til dette nummer af ORIENTERING om franske forhold.

Desuden bringer jeg som vedhæng til dette nummer af ORIENTERING en artikel af advokat Max Ulrich Klinker om gaver og gaveoverdragelser i levende live efter fransk ret. Artiklen illustrerer, at det i en række tilfælde kan være fordelagtigt rent afgiftsmæssigt at benytte de franske gaveregler frem for de franske arveregler ved overdragelse af aktiverne til sine efterkommere. Advokat Max Ulrich Klinker har været advokat i Nice siden 2004 og har for nylig – efter en kortere pause – etableret sig i et nyt kontor, Cabinet Klinker – Cabinet d'Avocats, i Nice. Advokat Max Ulrich Klinker

er såvel dansk "advokat" som fransk "avocat", og han har et stort antal skandinaviske klienter, både privatklienter og erhvervsklienter, som han rådgiver i forbindelse med spørgsmål indenfor fransk jura.

Det er mit håb med bistand fra mine rådgivere i kommende numre af ORIENTERING at kunne bringe flere indslag til uddybning af andre spørgsmål, som man skal være opmærksom på som dansker i Frankrig, f. eks. i forbindelse med at eje fast ejendom i Frankrig eller i forbindelse med fransk arveret.

Reglerne i Frankrig om avancebeskatning ved salg af fast ejendom.

I Frankrig har man avancebeskatning ved salg af fast ejendom. Reglerne gælder såvel ved salg af fast ejendom i Frankrig som ved salg af fast ejendom i Danmark, hvis man er bosiddende i Frankrig. Desuden gælder de ved salg af fast ejendom i Frankrig, hvis man er bosiddende i Danmark. Reglerne går i Frankrig under betegnelsen "taxation sur la plus-value immobilière".

Skatten beregnes af forskelsværdien mellem salgsprisen og købsprisen med tillæg for købs- og forbedringsudgifter for ejendommen, og denne værdi reduceres med 10 % for hvert år ejendommen har været ejet i mere end fem år. Når man har ejet ejendommen i 15 år, er avancen på grund af denne årlige reduktion helt skattefri. Endvidere gives et standardfradrag på 1.000 euros, som den samlede skattepligtige avance kan reduceres med. Ejes ejendommen af to ægtefæller, gælder et standardfradrag på 1.000 euros for hver.

Skatten af denne avance er 18 %, hvortil kommer prélèvements sociaux af avancen på i alt 12,1 %, således at den samlede avanceskat bliver på 30,1 %.

Sælges ejendommen med tab, har man normalt ikke nogen mulighed for at fratrække dette tab i den franske skat.

Som en vigtig undtagelse gælder dog, at avancen ved salg af ens faste bolig i Frankrig, "résidence principale", er skattefri i Frankrig. Det kræves hertil, at denne bolig har været ejerens faste hjem frem til salget (eller frem til det tidspunkt forinden, hvor ejeren er fraflyttet boligen for at flytte ind i en anden fast bolig). Derved får reglerne om avanceskat i Frankrig i praksis for private hovedsagelig betydning ved salg af fritidsboliger, "résidences secondaires"

Har man bopæl i Danmark, kan ens faste ejendom i Frankrig vanskeligt betragtes som ens faste bolig (med mindre man umiddelbart forinden er emigreret fra Frankrig til Danmark), og salget vil derfor være at betragte som salg af ens "résidence secondaire", der udløser avanceskat i Frankrig efter ovenstående regler. På samme måde vil salg af ens fritidshus i Danmark blive betragtet som salg af en "résidence secondaire", der udløser fransk avanceskat, såfremt man på salgstidspunktet har bopæl i Frankrig.

Ligger den solgte ejendom i Frankrig, vil der altid være involveret en fransk notar ved ejendomshandelen, og det vil være denne notar, der udregner den franske avanceskat og sørger for, at denne avanceskat bliver betalt af provenuet af købesummen. Det bliver derved sælgeren, som kommer til at udrede avanceskatten.

Ligger den solgte ejendom i Danmark – og man vel at mærke selv er bosiddende i Frankrig – skal man selv sørge for, at rette henvendelse til det skattecenter i Frankrig, i hvis område ejendommen er beliggende, og betale avanceskatten. Normalt skal avanceskatten betales to måneder efter datoen for skødet's underskrift eller efter datoen for overtagelse af ejendommen.

Opmærksomheden henledes på, at der rent faktisk også gælder regler om avanceskat ved salg af fast ejendom i Danmark, hvilket de fleste nok ikke er klar over. Og dette skyldes at reglerne om avanceskat i de fleste tilfælde brydes af den såkaldte "parcelhusejerregel", der går ud på, at avanceskatten ikke opkræves, såfremt man som ejer på et tidspunkt selv har beboet ejendommen, eller hvis ejendommen er en fritidsbolig.

Men hvis man som ejer er fuldt skattepligtig i Danmark, og salget ikke kommer ind under parcelhusejerreglen, er fortjenesten ved salg af fast ejendom skattepligtig i Danmark efter reglerne om særlig indkomstskat, og dette gælder også for en fast ejendom, som man har ejet i Frankrig.

I Frankrig kender man ikke til sondringen mellem helårsboliger og fritidsboliger, og derfor betragtes alle ejendomme i Frankrig i princippet som helårsboliger, hvor salgsavancen udløser pligt til at svare særlig indkomstskat. (Se de lidt mere detaljerede regler herom i den vedhæftede artikel "Fransk ejendom – franske regler").

Skatteministeren fremsætter lovforslag om ændring af opsigelsesloven

Som allerede oplyst i september-nummeret af ORIENTERING fremsætter Skatteministeren senere på året lovforslag i Folketinget om ændring af opsigelsesloven, der indebærer, at overgangsordningen for tjenestemandspension genindføres. Denne overgangsordning var med i den oprindelige lov, men ordningen blev fjernet, da man i Skatteministeriet modtog underretning om, at Frankrig selv ville indføre en skattelempelse i den franske skat for danske tjenestemandspensioner. Da Frankrig mod forventning ikke i den nyligt udsendte instruktion gav skattelempelse for betalte danske skatter i den franske beskatning af danske pensioner, genindføres nu i Danmark et fradrag for den betalte franske skat i den skat, som man skal betale af sin tjenestemandspension i Danmark. Som svar på min henvendelse har Skatteministeren bekræftet dette, og det er i den forbindelse oplyst, at lovforslaget vil blive fremsat i Folketinget i december i år, og derved opfylder Skatteministeren det tilsagn, som han har givet til Folketingets Skatteudvalg som svar på min henvendelse derom af 9. maj 2010, se www.folketinget.dk, beslutningsforslag B 91, bilag 15 af 4. juni 2010.

Der har fra forskellig side været givet udtryk for den fejlopfattelse, at Skatteministeren agter at give skattefradrag for betalte franske skatter for så vidt angår alle tjenestemandspensionister i Frankrig. Dette er ikke tilfældet. Overgangsordningen i sin tid gav skattefradrag i den danske skat for betalte franske skatter for så vidt angår tjenestemandspensionister, som var bosiddende i Frankrig den 28. november 2007, og som oppebar tjenestemandspension den 31. januar 2008, og for disses ægtefæller, forudsat at disse også var bosiddende i Frankrig den 28. november 2007, og ikke for andre, og det er den overgangsordning, som Skatteministeren agter at stille lovforslag om genindførelse af. Skatteministeren har klart givet udtryk for, at han ikke agter at stille forslag om en udvidelse af overgangsordningerne til at omfatte andre, se f. eks. Skatteministerens ovennævnte svar af 4. juni 2010 på min henvendelse til Folketingets Skatteudvalg.

Der er bred enighed i det danske Folketing om de nuværende overgangsordninger i opsigelsesloven og om, at disse ikke skal udvides, og således som forholdene forholder sig for øjeblikket, skal man ikke forvente sig, at der er nogen som helst realisme i at forsøge sig med at få overgangsordningerne udvidet. Det er det simpelt hen ikke muligt at skabe sig et Folketingsflertal for. Forskellige forsøg har været gjort i tidens løb, og de er alle endt resultatløse. Senest måtte Niels Helveg Petersen opgive at arbejde videre med et beslutningsforslag om indførelse af en ordning for kabinepersonale på danske fly, der havde bopæl i Frankrig og i Spanien, fordi det ikke var muligt at skabe flertal for hans forslag i Folketinget. Jeg har gennemdrøftet situationen med mine politiske kontakter, og disse giver samstemmende udtryk for, at noget sådant meget vel kan have den modsatrettede effekt, nemlig at politikerne lægger sig endnu mere fast på at bevare de nuværende regler. De argumenter, som kan fremføres, er allerede kendt, og de har ikke påvirket politikerne til at ændre opfattelse.

Når detaljen med overgangsordningen for tjenestemandspension er kommet på plads, må man altså regne med, at man både i Danmark og i Frankrig er kommet frem til regler, som må antages at vare ved i mange år fremover.

I hovedtræk går disse regler for så vidt angår beskattningen af rigtige pensioner (arbejdsmarkedspensioner og livsvarige pensioner i øvrigt) for personer, der ikke er undergivet overgangsordningerne, ud på, at man som bosiddende i Spanien bliver beskattet både i Spanien og i Danmark, men kun med et beløb, som samlet svarer til dansk skatteniveau, men man bliver ikke dobbeltbeskattet. I Frankrig derimod bliver man dobbeltbeskattet, idet man kommer til at betale skat både til Frankrig og til Danmark af sine pensioner.

Denne dobbeltbeskatning er med stor sandsynlighed stridende mod nogle forskrifter indenfor EU, som både Frankrig og Danmark har forpligtet sig til at overholde, og jeg er derfor i kontakt med embedsmænd indenfor EU om dette spørgsmål. Disse drøftelser vil med stor sandsynlighed resultere i en klage til EU over den dansk – franske dobbeltbeskatning. Begge lande har traktatmæssigt påtaget sig om nødvendigt at indlede forhandlinger for at undgå dobbeltbeskatning, og dobbeltbeskatningen frembyder desuden en reel hindring af den fri bevægelighed, som er kendetegnende for EU-retten. Det viser sig rent statistisk ved, at udvandringen fra Danmark til Frankrig af personer i pensionsalderen stort set er stoppet, og nu erfarer jeg derudover fra den ene familie i Frankrig efter den anden, at de er ved at flytte fra Frankrig eller stærkt overvejer at gøre det, fordi deres økonomi ikke er tilstrækkelig til at skulle betale skat både til Frankrig og til Danmark af deres pensioner.

Kan man komme ind under opsigelseslovens overgangsordninger ved modtagelse af udenlandsk pension?

Da loven om opsigelse af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med Frankrig og Spanien blev gennemført, kom den til at indeholde overgangsordninger, som i hovedtræk går ud på, at man ved en opsigelse af overenskomsterne ikke kommer til at betale skat til Danmark af efterløn eller pension, såfremt man den 28. november 2007 havde sin bopæl i Frankrig eller i Spanien og den 31. januar 2008 modtog efterløn eller pension. Overgangsreglen gælder så længe man uændret har sin bopæl i Frankrig eller i Spanien. Overgangsreglen gælder også andre pensioner, som man

først begynder at modtage efter den 31. januar 2008, og gælder også for efterløn og pension til ægtefæller, der boede i Frankrig eller i Spanien den 28. november 2007, selvom disse først selv begynder at oppebære efterløn eller pension efter den 31. januar 2008.

En nærmere beskrivelse af opsigelsesloven og dens overgangsregler er givet i januar-udgaven af ORIENTERING om franske forhold.

Skattefritagelsen gælder ifølge opsigelsesloven efterløn eller pension, som efter dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med Frankrig eller Spanien kun kunne beskattes i disse lande. Dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med Frankrig og Spanien giver imidlertid ikke adgang til at beskatte efterløn eller pension fra tredjelande, og dette betyder, at man også kommer ind under overgangsordningerne og fritages for dansk beskatning af sine danske pensioner, hvis man den 31. januar 2008 modtog efterløn eller pension fra andre lande end Danmark.

Såfremt man eksempelvis boede i Frankrig den 28. november 2007 og den 31. januar 2008 modtog fransk pension eller norsk pension, opfylder man betingelserne for at komme ind under overgangsordningerne, og man vil således kunne opnå skattefritagelse fra Danmark for dansk folkepension eller anden dansk pension, selvom man først begynder at oppebære dansk pension efter den 31. januar 2008.

Er der sket en skærpelse af det franske skattevæsens praksis overfor danskere?

Jeg har i den seneste tid modtaget ikke så få henvendelser fra læsere, som har gjort mig opmærksom på, at de har oplevet en skærpelse af det franske skattevæsens praksis i forbindelse med deres skatteansættelse. Der er tale om tilfælde, hvor indtægter, som skattemyndighederne tidligere har oplyst, var skattefrie, nu skal opgives på selvangivelsen som skattepligtige. Der er tale om indtægter, som i Frankrig nu beskattes hårdere end det har været tilfældet tidligere. Der er tale om fradrag, som tidligere har været anerkendt, og som nu ikke anerkendes længere. Opfattelsen har været, at det franske skattevæsen nu er begyndt at anlægge en strengere kurs med hensyn til behandlingen af danskere i Frankrig eller af indtægter fra Danmark efter at der nu ikke længere findes nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig. Men om stramningen af praksis alene sker overfor danskere eller indtægter fra Danmark, eller om der eventuelt er tale om en stramning af skattevæsenets praksis overfor skatteydere i Frankrig generelt, skal jeg ikke kunne sige.

Jeg vil dog forsøge via mine kontakter at få undersøgt dette spørgsmål nærmere.

Såfremt der blandt mine læsere er andre, der har oplevet en skærpelse af det franske skattevæsens praksis, ville jeg være interesseret i at blive underrettet derom, idet konkrete oplysninger herom vil kunne være en hjælp for mig til at få undersøgt, om det rent faktisk forholder sig således, at det franske skattevæsen bevidst er begyndt at anlægge en strengere praksis i større eller mindre omfang.

Kan man fratrække betalte danske skatter i sin danske pensionsindtægt, hvis man ikke er omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven?

I udgaverne for august og september 2010 af ORIENTERING om franske forhold gav jeg en orientering om den nye franske instruktion om dobbeltbeskatningslempelse af indtægter, som man modtager fra Danmark. I september-nummeret gav jeg en nuanceret generel vejledning om, hvad de nye regler kom til at betyde for skattepligtige i Frankrig, der modtager indtægter fra Danmark. Denne vejledning er resultatet af indgående drøftelser, som jeg i begyndelsen af september i år havde med de embedsmænd i Finansministeriet, som i sin tid har stået for udformning af instruktionens regler, og jeg mener derfor at kunne fastslå, at beskrivelsen af reglerne er dækkende også for det franske Finansministeriums opfattelse og fortolkning af reglerne.

I vejledningen gør jeg opmærksom på, at instruktionen ifølge sit indhold ikke giver nedslag i den franske skat for så vidt angår danske pensioner, men at man i Frankrig har en regel, hvorefter man ved modtagelse af indtægter fra lande, som man i Frankrig ikke har dobbeltbeskatningsoverenskomster med, alene beskatter den nettoindkomst, der udbetales efter at den udenlandske skat er betalt, og altså ikke beskatter hele bruttoindkomsten. Dette skulle medføre, at man ikke kan komme op på at skulle betale en samlet marginalskat på 100 % af sin danske indkomst.

Oplysningen har jeg oprindeligt fra det danske Skatteministerium (se f. eks. Skatteministerens svar af 16. januar 2008 til mig på min henvendelse til Folketingets Skatteudvalg af 14. januar 2008 vedrørende behandlingen i Folketinget af opsigelsesloven. Spørgsmål og svar kan ses på www.folketinget.dk under lovforslag L 13, anden samling 2007/08, bilag 68 og 73) Forud for afgivelsen af svaret skal embedsmænd fra Skatteministeriet under et møde med deres kolleger i Finansministeriet i Paris have fået bekræftet eksistensen af en sådan regel, og jeg har endvidere under mine samtaler med embedsmænd fra Finansministeriet i Paris fået bekræftet, at en sådan regel eksisterer. Under behandlingen af opsigelsesloven i Folketinget i sin tid og under det senere lovforslag om ændring af loven er det indgået som et væsentligt led i debatten, at man i Frankrig havde en sådan regel, og at man følgelig ikke kunne komme op på en marginalskat på 100 %.

Det forlyder også, at man i visse områder i Frankrig rent faktisk administrerer efter en sådan regel.

Det viser sig imidlertid nu senere, at det ikke er muligt at identificere tilstedeværelsen af en sådan generel regel, der omfatter indtægter af enhver indtægt, som man i Frankrig modtager fra udlandet, og jeg er i den forbindelse blevet kontaktet af den danske revisor i Frankrig, Ole Arenholdt Pedersen. I samarbejde med mig har Ole Arenholdt Pedersen derfor rettet skriftlig henvendelse til den embedsmand i det franske Finansministerium, som i sin tid har bekræftet eksistensen af reglen overfor mig. Der er ikke modtaget svar endnu, men når dette foreligger, skal jeg orientere om resultatet i ORIENTERING.

Indtil dette er sket, kan det altså ikke fastslås med sikkerhed, at en sådan regel eksisterer om fradrag for betalte danske skatter ved modtagelse af pensionsindtægter fra Danmark.

Findes en sådan generel regel ikke i Frankrig, vil det kunne komme til at betyde, at både Danmark og Frankrig vil kunne beskatte danske pensioner fuldt ud for personer, som ikke er inde under overgangsordningerne, og derved vil man meget vel kunne komme op på en samlet marginalbeskatning af danske pensioner i Frankrig på en del over 100 %.

Jeg kan tilføje, at jeg har orienteret min kontakt i Skatteministeriet i København om, at der muligvis ikke eksisterer en sådan regel i Frankrig om nettobeskatning af danske pensioner, som ministeriet i sin tid har oplyst om.

Svaret på gåderne i det seneste nummer af ORIENTERING

I septembernummeret af ORIENTERING stillede jeg et par gåder, som mine læsere opfordredes til at forsøge at løse.

Den unge mand, som var på togrejse og var 19 i forgårs og bliver 22 næste år, må have fødselsdag den 31. december, og rejsen må finde sted den 1. januar. Han var derfor på en nytårsrejse.

Af de to sønner og to fædre, der skulle dele tre ænder, så de fik en hver, må den ene være både fader og søn, således at der kun var tale om tre personer, der fik en and hver.

Når Johan og Eva skulle løbe 100-meter løb om kap og Eva startede 5 meter bag startlinien, må Eva alligevel komme først i mål, hvis de løber med samme hastighed som ved det tidligere løb, da hun løber de sidste 5 meter en anelse hurtigere end Johan.

Båden, der ligger i havnen med en rebstige, hvor der er 25 cm. mellem trinene, får ikke flere trin under vand, selvom vandstanden som følge af et regnskyl stiger med 130 cm., men båden stiger i stedet selv 130 cm. som følge af, at vandstanden stiger.

Hans Peder Hansen har som den første svaret rigtigt på alle de fire spørgsmål og det er nu tredje gang at han fortjener rosende omtale ved at have svaret rigtigt og samtidig være den, der er hurtigst ved tasterne. Jeg skal benytte lejligheden til at takke de mange, som har forsøgt sig med at løse de stillede gåder.

Et par nye gåder

En flyvemaskine med et amerikansk fodboldhold er på vej fra USA til verdensmesterskaberne i Rio, da det styrter ned præcist på grænsen mellem Colombia, Venezuela og Brasilien. Hvor skal de overlevende efter flyulykken begravnes efter international lov?

En bus forsøgte at køre under en lav bro men kom til at sidde fast. Passagererne forsøgte at hjælpe men kunne hverken skubbe bussen frem eller tilbage. Hvordan fik de bussen fri?

Berlin-ekspressen afgår fra Gare du Nord i Paris fredag den 5. oktober kl. 09.31. Toget kører med en gennemsnitsfart af 182 kilometer i timen. Der er 6 stop undervejs, og ved hvert stop holder toget i 6 minutter. Afstanden fra Paris til Berlin er 1029 kilometer. Samme dag kl. 09.48 afgår eksprestoget til Berlin fra Bjeloruskaja-banegården i Moskva. Det kører med en gennemsnitsfart af 158 kilometer i timen og gør 8 stop under vejs, og hvert stop er på 18 minutter. Da Rusland har en anden sporvidde på sine jernbaner end man har i Vest-Europa, må toget desuden gøre et ophold på to timer ved grænsen til Polen for at få skiftet hjul. Afstanden fra Moskva til Berlin er 1760 kilometer, og tidsforskellen mellem Paris og Moskva er to timer. Hvor møder de to tog hinanden?

Den af mine læsere, som først er i stand til at komme med det rigtige svar på alle tre gåder, vil få rosende omtale i det næste nummer af ORIENTERING. Desuden vil de rigtige svar blive bragt der.

Med venlig hilsen

Klaus Vilner

Orientering om franske forhold er et uafhængigt informationsbrev, som udsendes efter behov. Jeg vil deri forsøge at belyse emner, som kan have generel interesse for danskere, der bor i Frankrig. Informationsbrevet sendes gratis og uden forpligtelser af nogen som helst art som e-mail til enhver, der fremsætter anmodning derom på Klaus.Vilner@wanadoo.fr. Desuden offentliggøres det på Danskere i Toulouse's hjemmeside "<http://danskereitoulouse.wordpress.com>". Ønsker man at afmelde informationsbrevet, bedes dette meddelt på samme e-mailadresse.

Indholdet må ikke betragtes som individuel rådgivning, og selvom det tilstræbes at oplysningerne er rigtige, påtager jeg mig intet ansvar for urigtige, ufuldstændige eller manglende oplysninger.

Enhver, der modtager orienteringen, er velkommen til at komme med supplerende oplysninger, med synspunkter eller med kommentarer til de emner, der behandles i informationsbrevet, eller med ønsker om emner, som ønskes belyst.